

Aprobat în ședința Guvernului din _____ 2025

Decizia protocolară nr. _____/2025

Proiect

UE

L E G E
pentru modificarea anexei nr. 3 la Legea nr. 764/2001
privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Anexa nr. 3 la Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 16, art. 53), cu modificările și ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La compartimentul „Raionul Fălești”, poziția:

„sate (comune)	32”
----------------	-----

se substituie cu poziția:

„sate (comune)	30”;
----------------	------

la subcompartimentul „Sate (comune)/localități din componența lor”, poziția:

„Călinești	Călinești”
------------	------------

se substituie cu poziția:

„Călinești	Călinești
	Chetriș
	Chetrișul Nou
	Hîncești”;

pozițiile:

„Chetriș	Chetriș Chetrișul Nou
----------	--------------------------

Hîncești	Hîncești”
----------	-----------

se exclud.

2. La compartimentul „Raionul Leova”, pozițiile:

„localități din componența orașelor	1
sate (comune)	23”

se substituie cu pozițiile:

„localități din componența orașelor	4
sate (comune)	20”;

poziția:

„localități din componența satelor (comunelor)	37”
--	-----

se substituie cu poziția:

„localități din componența satelor (comunelor)	34”;
--	------

subcompartimentul „Orașe” va avea următorul cuprins:

<i>„Orașe</i>	<i>Localități din componența lor</i>
Leova	Sărata-Răzeși
	Sîrma
	Tochile-Răducani
Iargara	Mereșeni”;

la subcompartimentul „Sate (comune)”, pozițiile:

„Sărata-Răzeși	Sărata-Răzeși”,
----------------	-----------------

„Sîrma	Sîrma”,
--------	---------

„Tochile-Răducani	Tochile-Răducani”
-------------------	-------------------

se exclud.

Art. II. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea anexei nr.1 din Legea nr. 764/ 2001
privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de lege a fost elaborat de Cancelaria de Stat a Republicii Moldova.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

La data de 31.07.2023, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale care stabilește principiile, condițiile de bază, criteriile și procedura de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale (în continuare – UAT) de nivelul întâi, de aderare a unei sau mai multor UAT la o unitate administrativ-teritorială amalgamată, precum și competențele autorităților administrației publice centrale și locale și formele de susținere a procesului de amalgamare voluntară de către autoritățile administrației publice centrale.

Amalgamarea voluntară reprezintă procesul de comasare benevolă a două sau a mai multor UAT de nivelul întâi, în baza deciziilor consiliilor locale respective, cu respectarea condițiilor de bază, criteriilor și a procedurii prevăzute de prezenta lege, de metodologia de amalgamare voluntară a UAT, elaborată și aprobată de către Guvern, și de alte acte normative.

Articolul 11 alin.(5) și (7) al Legii nr. 225/2023 atribuie competența Cancelariei de Stat de elaborare a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și respectiv prezentarea acestuia Guvernului spre aprobare.

În acest context, ca urmare a aplicării prevederilor legale privind amalgamarea voluntară, două grupuri de unități administrativ-teritoriale au parcurs etapele prevăzute de lege de amalgamare voluntară, aprobând în acest sens deciziile privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale.

Primul grup de unități administrativ-teritoriale este constituit din or. Leova și satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși din raionul Leova, care la data de 05.06.2025 au remis dosarul privind amalgamarea voluntară în adresa Cancelariei de Stat.

Al doilea grup de unități administrativ-teritoriale este constituit din satul Călinești, comuna Chetriș și satul Hîncești, care la data de 05.06.2025 au remis dosarul privind amalgamarea voluntară în adresa Cancelariei de Stat.

În baza dosarelor privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale respective, după avizarea pozitivă a ambelor inițiative de amalgamare, a fost elaborat proiectul de lege pentru modificarea anexei nr.1 din Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

1. De menționat că, în perioada noiembrie-decembrie 2024, a fost inițiat procesul de amalgamare voluntară, având drept scop formarea unei unități administrativ-teritoriale consolidate, cu potențial de dezvoltare socio-economică durabilă, utilizare mai eficientă a resurselor și o administrare publică locală optimizată.

Astfel, procesul de amalgamare voluntară a fost inițiat prin adoptarea următoarelor acte administrative:

Decizia Consiliului orășenesc Leova nr. 7.1 din 29 noiembrie 2024;

Decizia Consiliului local Sîrma nr. 8/6 din 10 decembrie 2024;

Decizia Consiliului local Tochile-Răducani nr. 9.1 din 10 decembrie 2024;

Decizia Consiliului local Sărata-Răzeși nr. 8/11 din 11 decembrie 2024.

În conformitate cu prevederile Metodologiei privind amalgamarea voluntară a unităților-administrativ teritoriale, aprobată prin Hotărârea guvernului nr. 925/2023, a fost realizată analiza îndeplinirii condițiilor de bază și a criteriilor obligatorii de amalgamare voluntară, după cum urmează:

1) Continuitatea teritorială

Teritoriile orașului Leova și ale satelor Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși formează un spațiu teritorial continuu, având hotare comune, fără enclave sau alte discontinuități teritoriale, fapt care asigură coeziunea teritorială esențială pentru administrarea eficientă și gestionarea optimă a resurselor comune.

Suprafețele teritoriale ale localităților menționate sunt următoarele: orașul Leova – 34,1563 km², satul Sîrma – 18,85 km², satul Tochile-Răducani – 29,6 km², satul Sărata-Răzeși – 22 km². Astfel, suprafața totală rezultată în urma amalgamării voluntare va constitui 104,6063 km².

2) Populația minimă de 3 000 de locuitori

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, numărul total al populației cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2024 este următorul: orașul Leova – 5.475 locuitori, satul Sîrma – 674 locuitori, satul Tochile-Răducani – 1.014 locuitori, satul Sărata-Răzeși – 628 locuitori. Astfel, populația cumulată a celor patru localități este de 7.791 locuitori, depășind cu mult pragul minim obligatoriu de 3.000 locuitori și asigurând premise optime pentru dezvoltarea socio-economică durabilă și administrarea eficientă a serviciilor publice locale.

3) Distanța maximă până la centrul administrativ

Distanța dintre centrul administrativ stabilit în orașul Leova și centrele administrative ale satelor vizate nu depășește limita legală de 25 km. Concret, distanțele și timpii aproximativi de deplasare sunt: către satul Sîrma – circa 7 km (10-15 minute), către satul Tochile-Răducani – circa 12 km (15-20 minute), iar către satul Sărata-Răzeși – circa 20 km (30-40 minute). Infrastructura rutieră existentă permite accesibilitatea rapidă și confortabilă între localități.

4) Determinarea centrului administrativ al UAT amalgamate

În urma analizei realizate, centrul administrativ al unității administrativ-teritoriale amalgamate a fost determinat conform următoarelor criterii: numărul total de locuitori, capacitatea fiscală per locuitor și capacitatea de furnizare a serviciilor publice. Pe baza acestor criterii, orașul Leova, având cel mai mare scor cumulativ (3 puncte), a fost desemnat drept centru administrativ al unității amalgamate.

5) Estimarea transferurilor din Fondul de amalgamare voluntară a localităților

Pentru susținerea procesului de amalgamare voluntară și asigurarea dezvoltării infrastructurii și capacităților administrative ale noii UAT amalgamate, sunt estimate următoarele transferuri financiare din Fondul de amalgamare voluntară a localităților:

- Transferuri cu destinație specială pentru pregătirea proceselor de amalgamare voluntară: 400.000 lei
- Transferuri cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate: 11.917.112 lei
- Transferuri pentru susținerea bugetelor locale ale UAT amalgamate: 2.000.000 lei.

În concluzie, unitățile administrativ-teritoriale analizate îndeplinesc integral condițiile cumulative prevăzute de legislație, astfel a fost argumentată necesitatea și oportunitatea inițierii procesului de amalgamare voluntară în scopul consolidării unei unități administrativ-teritoriale viabile din punct de vedere administrativ, economic și social.

În procesul de punere în aplicare a mecanismului de amalgamare voluntară, localitățile implicate

au desfășurat activități ample de informare a cetățenilor despre intenția localităților privind amalgamarea voluntară fiind distribuite materiale informative și organizate sondaje tematice. După aprobarea proiectului de decizie de amalgamare voluntară de către grupul de lucru comun au fost organizate în toate UAT implicate măsuri de informare și de consultare publică (proiectul a fost publicat pe pagina web a autorităților publice locale și pe alte platforme de comunicare, a fost afișat la sediul acestora, au fost organizate audieri publice, dezbateri publice și sondaje de opinie). Consultările publice au relevat o susținere considerabilă a procesului de amalgamare voluntară din partea locuitorilor acestor localități implicate.

La fel, până la aprobarea deciziilor de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, în cadrul clusterului Leova / Sîrma / Tochile-Răducani / Sărata-Răzeși a avut loc exercițiul de construire a viziunii unității administrativ-teritoriale amalgamate, fiind elaborat documentul de viziune asupra unității administrativ-teritoriale amalgamate, în care au fost abordate 5 dimensiuni ale activității UAT și anume: structură instituțională și resurse umane, servicii publice, instituții publice, patrimoniu public, buget și proiecte de investiții.

Ulterior, a fost aprobată decizia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale orașul Leova, satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși prin următoarele acte administrative:

- 1) Decizia Consiliului orășenesc Leova nr.4/1 din 30.05.2025 „Cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale orașul Leova, satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși”;
- 2) Decizia Consiliului sătesc Sîrma nr. 5/1 din 29.05.2025;
- 3) Decizia Consiliului sătesc Tochile-Răducani nr. 5.1 din 29.05.2025;
- 4) Decizia Consiliului sătesc Sărata-Răzeși nr. 5/1 din 29.05.2025, .

La data de 05.06.2025 Cancelaria de Stat a recepționat dosarul de amalgamare voluntară înaintat de Primăria orașului Leova, prin care a fost formalizat procesul de amalgamare voluntară dintre orașul Leova și localitățile Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși r-nul Leova.

Dosarul de amalgamare voluntară este însoțit de:

- deciziile Consiliilor locale privind amalgamarea voluntară a localităților Leova, Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși, inclusiv anexele aferente acestora;
- deciziile Consiliilor locale privind inițierea amalgamării voluntare;
- dovada consultărilor publice asupra proiectelor deciziilor,
- procesele-verbale ale grupului de lucru comun privind amalgamarea voluntară;
- viziunea UAT amalgamate Leova/Sărata-Răzeși/Sîrma/Tochile-Răducani;
- alte documente relevante

Ca rezultat al examinării dosarului privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale orașul Leova și satele Sîrma, Tochile-Răducani și Sărata-Răzeși, Cancelaria de Stat a emis aviz pozitiv asupra acestuia constatând următoarele:

- inițiativa de amalgamare voluntară corespunde condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023,
- dosarul privind procesul de amalgamare voluntară este complet, cuprinzând deciziile privind amalgamarea voluntară aprobate de către consiliile locale ale UAT participante și anexele corespunzătoare al deciziilor, prevăzute de pct. 25 al Metodologiei;
- cerințele referitoare la consultarea publică a proiectelor de decizie privind amalgamarea voluntară au fost respectate conform prevederilor Metodologiei.

2. Cu referire la amalgamarea voluntară a grupului de UAT din raionul Fălești și anume comuna Chetriș, s. Călinești și satul Hîncești, de menționat, că procesul de amalgamare voluntară a fost inițiat prin următoarele acte administrative:

- 1) Satul Călinești, Decizia nr. 8-6 din 23.08.2024 a consiliului local Călinești privind inițierea procesului de amalgamare voluntară;
- 2) Comuna Chetriș, Decizia nr. 04/13 din 23.08.2024 a consiliului local Chetriș privind inițierea procesului de amalgamare voluntară;
- 3) Satul Hîncești, Decizia nr. 6/4 din 20.08.2024 a consiliului local Hîncești privind inițierea procesului de amalgamare voluntară.

În conformitate cu prevederile Metodologiei privind amalgamarea voluntară a unităților-administrativ teritoriale, aprobată prin Hotărârea guvernului nr. 925/2023, a fost realizată analiza îndeplinirii condițiilor de bază și criteriilor obligatorii de amalgamare voluntară, după cum urmează:

1) Continuitatea teritorială

Teritoriile unităților administrativ-teritoriale comuna Chetriș, satul Călinești și satul Hîncești formează un spațiu teritorial continuu, având hotare comune, fără enclave sau alte discontinuități teritoriale, fapt care asigură coeziunea teritorială esențială pentru administrarea eficientă și gestionarea optimă a resurselor comune.

Suprafețele teritoriale ale localităților menționate sunt următoarele: satul Călinești – 47,06 km², comuna Chetriș – 18,44 km², satul Hîncești – 30,26 km². Astfel, suprafața totală rezultată în urma amalgamării voluntare va constitui 95,76 km².

2) Populația minimă de 3 000 de locuitori

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, populația cu reședință obișnuită la 1 ianuarie 2024 în fiecare unitate administrativ-teritorială este următoarea: satul Călinești – 2114 locuitori, comuna Chetriș – 1117 locuitori, satul Hîncești – 790 locuitori. Astfel, populația cumulată a celor patru localități este de 4021 locuitori, depășind pragul minim obligatoriu de 3.000 locuitori și asigurând premise optime pentru dezvoltarea socio-economică durabilă și administrarea eficientă a serviciilor publice locale.

3) Distanța maximă până la centrul administrativ

Distanța dintre centrul administrativ stabilit în satul Călinești și centrele administrative ale celorlalte două unități administrativ-teritoriale vizate nu depășește limita legală de 25 km. Concret, distanțele și timpii aproximativi de deplasare sunt: către satul Hîncești – circa 3 km (5 minute), către comuna Chetriș – circa 5 km (7 minute). Infrastructura rutieră existentă permite accesibilitatea rapidă și confortabilă între localități.

4) Determinarea centrului administrativ al UAT amalgamate

În urma analizei realizate, centrul administrativ al unității administrativ-teritoriale amalgamate a fost determinat conform următoarelor criterii: numărul total de locuitori, capacitatea fiscală per locuitor și capacitatea de furnizare a serviciilor publice.

Pe baza acestor criterii, satul Călinești a obținut un scor de 2 puncte, fiind desemnat drept centru administrativ al unității amalgamate. Comuna Chetriș a obținut un punct la criteriul de capacitate fiscală, dar diferența dintre valoarea acesteia este nesemnificativă (579 MDL per capita pentru com. Chetriș versus 541 MDL per capita pentru s. Călinești).

5) Estimarea transferurilor din Fondul de amalgamare voluntară a localităților

Pentru susținerea procesului de amalgamare voluntară și asigurarea dezvoltării infrastructurii și capacităților administrative ale noii UAT amalgamate, sunt estimate următoarele transferuri financiare din Fondul de amalgamare voluntară a localităților:

- Transferuri cu destinație specială pentru pregătirea proceselor de amalgamare voluntară: 400.000,00 lei;
- Transferuri cu destinație specială pentru dezvoltarea infrastructurii în UAT amalgamate: 5.040.908,24 lei;
- Transferuri pentru susținerea bugetelor locale ale UAT amalgamate: 1.005.250,00 lei.

În concluzie, unitățile administrativ-teritoriale analizate îndeplinesc integral condițiile cumulative prevăzute de legislație, astfel a fost argumentată necesitatea și oportunitatea inițierii procesului de amalgamare voluntară în scopul consolidării unei unități administrativ-teritoriale viabile din punct de vedere administrativ, economic și social.

În procesul de punere în aplicare a mecanismului de amalgamare voluntară, localitățile implicate au desfășurat activități ample de informare a cetățenilor despre intenția localităților privind amalgamarea voluntară fiind distribuite materiale informative și organizate sondaje tematice. După aprobarea proiectului de decizie de amalgamare voluntară de către grupul de lucru comun au fost organizate în toate UAT implicate măsuri de informare și de consultare publică (proiectul a fost publicat pe pagina web a autorităților publice locale și pe alte platforme de comunicare, a fost afișat la sediul acestora, au fost organizate audieri publice, dezbateri publice și sondaje de opinie). Consultările publice au relevat o susținere considerabilă a procesului de amalgamare voluntară din partea locuitorilor acestor localități implicate.

La fel, până la adoptarea deciziilor de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale, în cadrul clusterului Călinești / Chetriș / Hîncești a avut loc exercițiul de construire a Viziunii Unității administrativ-teritoriale amalgamate, fiind elaborat documentul de viziune asupra Unității administrativ-teritoriale amalgamate, în care au fost abordate 6 dimensiuni ale activității UAT și anume: structură instituțională și resurse umane, servicii publice, instituții publice, patrimoniu public, buget și proiecte de investiții și mediul de afaceri.

Ulterior, prin decizia Consiliului sătesc Călinești nr.3-1 din 29.05.2025, decizia Consiliului comunal Chetriș nr.05/01 din 03.05.2006 și decizia Consiliului sătesc Hîncești nr. 4/1 din 30.05.2025, a fost aprobată amalgamarea voluntară a localităților a unităților administrativ-teritoriale, comuna Chetriș, satul Călinești și satul Hîncești.

La data de 05.06.2025 Cancelaria de Stat a recepționat dosarul de amalgamare voluntară înaintat de Primăria satului Călinești, prin care a fost formalizat procesul de amalgamare voluntară a comunei Chetriș, satul Călinești și satul Hîncești, raionul Fălești

Dosarul de amalgamare voluntară este însoțit de:

- deciziile Consiliilor locale privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale comuna Chetriș, satul Călinești și satul Hîncești, inclusiv anexele aferente acestora;
- deciziile Consiliilor locale privind inițierea amalgamării voluntare;
- dovada consultărilor publice asupra proiectelor deciziilor;
- procesele-verbale ale grupului de lucru comun privind amalgamarea voluntară;
- viziunea UAT amalgamată Călinești, Chetriș, Hîncești.

Ca rezultat al examinării dosarului privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale comuna Chetriș și satele Călinești și Hîncești, Cancelaria de Stat a emis aviz pozitiv asupra acestuia constatând următoarele:

- inițiativa de amalgamare voluntară corespunde condițiilor de bază și criteriilor prevăzute de Metodologia de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 925/2023,
- dosarul privind procesul de amalgamare voluntară este complet, cuprinzând deciziile privind amalgamarea voluntară aprobate de către consiliile locale ale UAT participante și anexele corespunzătoare al deciziilor, prevăzute de pct. 25 al Metodologiei;
- cerințele referitoare la consultarea publică a proiectelor de decizie privind amalgamarea voluntară au fost respectate conform prevederilor Metodologiei.

Consecutiv, conform competențelor legale, de către Cancelaria de Stat a fost elaborat proiectul de lege corespunzător, așa cum este prevăzut de Legea nr. 225/2023 privind amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul principal al proiectului constă în modificarea organizării administrativ teritoriale a Republicii Moldova și formalizarea legală a noilor unități administrativ-teritoriale formate ca rezultat al amalgamării voluntare, și anume:

- orașul Leova cu localitățile din componența acestuia - satul Sîrma, satul Sărata-Răzeși și satul Tochile-Răducani din raionul Leova;
- comuna Călinești cu localitățile din componența acesteia - comuna Chetriș și satul Hîncești, raionul Fălești.

Astfel, proiectul legii propune modificarea anexei nr. 3 „Raioanele și unitățile administrativ-teritoriale din componența lor” din Legea nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost determinate opțiuni alternative. Nu este cazul.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Amalgamarea voluntară a UAT are un impact asupra sectorului public, implicând o restructurare administrativă ce optimizează resursele financiare și umane, îmbunătățește eficiența serviciilor publice și consolidează capacitatea instituțională a APL. Totodată, acest proces va contribui la o redistribuire clară a competențelor, integrarea personalului și armonizarea infrastructurii edilitare, asigurând o gestionare strategică pentru coeziunea teritorială, accesibilitatea serviciilor și echitatea în dezvoltarea locală.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Impactul financiar al amalgamării UAT trebuie analizat atât din perspectiva costurilor inițiale, cât și a beneficiilor economice pe termen lung. Deși procesul implică alocarea stimulentei financiare UAT amalgamate din cadrul Fondului de amalgamare a localităților, avantajele rezultate sunt evidente. Mai exact aceasta va contribui la consolidarea bugetară a localităților amalgamate, astfel, contribuind la îmbunătățirea calității și creșterea eficienței serviciilor publice furnizate la nivel local, creșterea capacităților instituționale ale APL, de rând cu optimizarea cheltuielilor administrative și oportunitățile pentru creșterea veniturilor la bugetele locale și atragerea de investiții. Efectele pozitive justifică această reformă, contribuind la creșterea sustenabilității financiare a administrației locale, și implicit, având un impact pozitiv asupra calității vieții cetățenilor.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Amalgamarea voluntară a UAT contribuie la transformarea mediului de afaceri local, oferind oportunități semnificative pentru investiții, eficientizarea serviciilor și dezvoltarea infrastructurii locale, inclusiv a infrastructurii economice. În comun cu mediul de afaceri, procesul trebuie să fie bine planificat, pentru o abordare pragmatică inclusiv la capitolul modificări fiscale, diferențele economice și adaptarea la noile structuri administrative. O abordare strategică în parteneriat cu mediul de afaceri a procesului de amalgamare poate asigura un impact pozitiv durabil asupra sectorului privat și asupra dezvoltării economice locale.

4.4. Impactul social

Amalgamarea voluntară a UAT are un impact social semnificativ, influențând coeziunea comunitară, accesul la servicii publice și participarea cetățenilor în procesul decizional. Aceasta poate îmbunătăți calitatea vieții prin servicii mai bine organizate și infrastructură modernizată. Amalgamarea voluntară, reduce riscul de alienare socială pentru comunitățile mai mici și cetățenii din comunitățile acestora, favorizând menținerea echilibrului socio-uman în localități cu perspective de dezvoltare și creștere a calității vieții. Mai exact, în procesul de elaborare a viziunii noilor UAT amalgamate a fost pus accentul pe păstrarea accesului la servicii publice locale prin crearea de Centre Unificate de Prestări a Serviciilor Publice, a Ghișeelor unice, etc, astfel încât

distanța dintre beneficiar/cetățean și prestatorul de servicii publice locale să nu crească.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Amalgamarea voluntară a UAT implică o restructurare administrativă care implică gestionarea și actualizarea datelor cu caracter personal, necesitând măsuri pentru protecția acestora. Procesul presupune transferul, integrarea și actualizarea bazelor de date ale fostelor UAT, proces în care trebuie asigurată securitatea datelor diminuând așa ingerințe precum accesul neautorizat, pierderea sau utilizarea necorespunzătoare a informațiilor personale ale cetățenilor.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Consolidarea administrației prin amalgamare poate crea premise pentru o distribuție mai echitabilă a resurselor și pentru promovarea unor politici incluzive, dacă sunt integrate măsuri proactive pentru asigurarea egalității de gen, participarea echilibrată în administrația publică și accesul echitabil la servicii, educație, locuri de muncă și infrastructură.
4.5. Impactul asupra mediului Există riscul ca dezvoltarea concentrată a infrastructurii și extinderea zonelor urbane să genereze presiuni asupra ecosistemelor locale, poluare și fragmentarea habitatelor naturale. Pentru a minimiza aceste efecte negative, este esențial ca amalgamarea să fie însoțită de măsuri de protecție a mediului, integrarea principiilor de dezvoltare durabilă și implementarea unor strategii ecologice pentru reducerea impactului asupra resurselor naturale.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu au fost identificate.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este cazul
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul asigurării respectării Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional a fost plasat anunțul privind inițierea proiectului de lege pe portalul particip.gov.md pentru consultări publice https://gov.md/ro/anunt-privind-initierea-elaborarii-deciziilor , suplimentar, proiectul și nota de fundamentare au fost plasate pentru consultări publice pe pagina web oficială a Cămarilor de Stat, directoriul „Transparența decizională”, secțiunea „Proiecte supuse consultărilor publice” link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/14595 .
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de lege a fost supus expertizei juridice și anticorupție, iar obiecțiile și propunerile prezentate fiind luate în calcul la definitivarea acestuia.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul de lege se încadrează armonios în legislația existentă și nu impune necesitatea efectuării modificărilor de rigoare în cadrul normativ.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
După intrarea în vigoare a modificărilor corespunzătoare la Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, autoritățile publice centrale și cele locale vizate vor întreprinde acțiunile necesare conform reglementărilor stabilite de Metodologia supra pentru a asigura implementarea legii. Respectiv, pentru a nu tergiversa procesul corespunzător se propune intrarea în vigoare a proiectului de lege la data publicării în Monitorul oficial al Republicii Moldova.

Sinteza
obiecțiilor și propunerilor la proiectul de lege pentru modificarea anexei nr.3
din Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova

Nr. d/o	Autoritatea publică	Obiecții și propuneri	Notă
1.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>(scr. nr.06-3151 din 11.06.2025)</i>	Lipsa de obiecții și propuneri.	
2.	Ministerul Finanțelor <i>(scr. nr. 06/2-03-24-867 din 12.06.2025)</i>	Ministerul Finanțelor, la indicația Cancelariei de Stat nr.18-69-6258 din 09.06.2025, a examinat proiectul de lege pentru modificarea anexei nr.3 din Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova (număr unic: 458/CS/2025), și comunică următoarele. Art.16 alin.(3) din Legea nr.225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale statuează că transferurile pentru susținerea bugetelor UAT amalgamate se efectuează către UAT amalgamate anual, din data formării UAT amalgamate, în modul stabilit de metodologia de amalgamare voluntară. Respectiv, pct.120 din metodologia nominalizată, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.925/2023, prevede că: - pentru primul an, transferurile în cauză se determină și se alocă de către Cancelaria de Stat proporțional timpului rămas de la formarea UAT	

		amalgamată conform pct.54 până la sfârșitul anului în curs; - pentru următorii ani, până în anul 2030, transferurile cu destinație generală pentru susținerea bugetelor locale ale UAT amalgamate se includ în legea bugetară anuală. Reieșind din aceste prevederi legale, Ministerul Finanțelor consideră necesar completarea proiectului de lege cu prevederi ce ar stabili volumul concret al transferului cu destinație generală pentru susținerea bugetului local al UAT amalgamat pentru fiecare UAT amalgamată în parte (cluster), care urmează a fi incluse în proiectul legii bugetului de stat anuală, începînd cu anul bugetar ulterior adoptării modificărilor la Legea nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială, dar pînă în anul 2030 inclusiv. aceste reglementări vor servi drept temei pentru minister de a fi incluse în legea bugetară anuală a bugetului de stat. De asemenea, nu este clar dacă pentru or. Leova amalgamată se va aplica prevederile pct.122 din metodologie referitor la suplimentarea transferului cu destinație generală pentru susținerea bugetului local al UAT amalgamată cu pierderile estimate provenite de la modificarea cotei defalcărilor aplicate la impozitul pe venitul persoanelor fizice, sau se aplică prevederile pct.121 privitor la valoarea maximă a transferului de 2,0 mil.lei. În ce privește Nota de fundamentare la proiectul de lege, la compartimentul 2.2 "Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a	Nu se acceptă. Necesitatea stabilirii în proiectul de lege a volumului concret al transferurilor pentru fiecare UAT amalgamată nu poate fi acceptată, întrucât contravine mecanismului reglementat prin HG nr. 925/2023, care prevede o procedură distinctă și etapizată de aprobare a acestor transferuri. Astfel, conform pct. 92⁵-92⁷: • Mărimea și decizia de acordare a stimulentele financiare, inclusiv a transferurilor cu destinație generală, se stabilește de către Comisia interinstituțională, care se convoacă în termen de cel mult 30 de zile de la data confirmării rezultatelor alegerilor locale noi în UAT amalgamate; • Mărimea transferurilor se consemnează într-un proces-verbal și se transmite Ministerului Finanțelor prin demersul Cămariei de Stat, care și va constitui drept temei pentru includerea transferurilor respective în legea bugetară anuală. În ceea ce privește aplicarea pct. 121 și 122 din HG nr. 925/2023, se menționează că, potrivit pct. 121, valoarea transferului cu destinație generală este stabilită într-un plafon maxim de 2 milioane lei per UAT amalgamată.
--	--	--	---

	deficiențelor/lacunelor normative”, în partea ce se referă la pct.1 (clusterul din raionul Leova), în opinia ministerului s-au admis neconcordanțe și trimiteri eronate la cadrul normativ în vigoare. Astfel, analiza îndeplinirii condițiilor de bază și a criteriilor obligatorii de amalgamare voluntară nu putea fi realizată în conformitate cu prevederile pct.25 din Metodologia aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.925/2023, deoarece acestea sunt reglementate în Capitolul II din metodologie, și anume la pct.5-101. Această neconcordanță urmează a fi corectată. Respectiv, la analiza dată se vor referi subpunctele 1)-4), exceptînd subpct.5) privind estimarea transferurilor din Fondul de amalgamare voluntară a localităților. Pct.25 din metodologie se referă la conținutul proiectelor de decizii privind amalgamarea voluntară a UAT. De competența Cancelariei de Stat ține avizarea procesului de amalgamare voluntară a UAT conform condițiilor prevăzute la pct.44 din metodologie, iar dosarul procesului de amalgamare voluntară prezentat trebuie să fie complet, cuprinzînd informațiile prevăzute la pct.25. În consecință, temeiul elaborării proiectului de lege pentru modificarea Legii nr.764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova este emiterea de către Cancelaria de Stat a unui aviz pozitiv. Din aceste considerente, oportun ar fi revizuirea structurării modalității de expunere, consecutivității	Totuși, în cazul în care amalgamarea implică o unitate de tip municipiu/oraș de reședință de raion și alte UAT de tip sat/comună, devin aplicabile dispozițiile pct. 122, care prevăd că suma stabilită conform pct. 121 se suplimentează cu valoarea estimată a pierderilor provenite din modificarea cotelor de defalcare a impozitului pe venitul persoanelor fizice, în conformitate cu Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale. Astfel, în cazul clusterului care cuprinde or. Leova și satele Sărata-Răzeși, Sîrma și Tochile-Răducani, Ministerul Finanțelor va estima pierderile aferente bugetelor locale ale satelor comasate, generate de modificarea defalcărilor menționate. Valoarea acestor pierderi urmează a fi adăugată plafonului de bază prevăzut la pct. 121 (2 milioane lei, în acest caz). Se acceptă. Nota modificată
--	--	---

		și temeiurile aferente conform metodologiei de amalgamare voluntară.	
3.	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (scr. nr. 36/01-05/707 din 11.06.2025)	Recunoaștem pe deplin relevanța strategică și impactul semnificativ al prezentului proiect în contextul reorganizării administrativ-teritoriale. În acest sens, considerăm necesar să evidențiem că în urma finalizării procesului de amalgamare a unităților administrativ-teritoriale, se impune actualizarea hotarelor noii unități administrativ-teritoriale constituite în cadrul Registrului de Stat al Unităților Administrativ-Teritoriale și al Adreselor (RSUATA), în conformitate cu prevederile legale în vigoare și cu standardele tehnice aplicabile. Procesul de actualizare va asigura corectitudinea și exactitatea informațiilor cadastrale și administrative, contribuind astfel la o gestionare eficientă a teritoriului și la consolidarea cadrului juridic al noii formațiuni administrativ-teritoriale. Subsidiar, informăm că actualizarea informațiilor în cadrul RSUATA se va efectua cu titlu gratuit, prin aplicarea directă a dispozițiilor legale sau la solicitarea expresă a primarului noii unități administrativ-teritoriale, ulterior adoptării și intrării în vigoare a actului normativ corespunzător.	Se ia act.
4.	Agenția Servicii Publice (scr. nr.01/7743 din 12.06.2025)	Lipsa de obiecții și propuneri	
5.	Comisia Electorală Centrală (scr. nr.CEC-8/7857 din 12.06.2025)	Comisia salută și susține procesul de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale. Totodată, potrivit art. 13 alin. (1), (2) din Legea nr. 225/2023 cu privire la amalgamarea voluntară a unităților administrativ-teritoriale, în UAT	Se ia act. Insuficiența mijloacelor financiare urmează a fi soluționată prin colaborare cu Ministerul Finanțelor.

		amalgamate se organizează alegeri noi. Data desfășurării acestora se stabilește de către Comisia Electorală Centrală în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile art. 178 din Codul electoral nr. 325/2022. Consiliul local și primarul UAT selectate în calitate de centru administrativ își exercită mandatul până la data constituirii legale a consiliului nou-ales al UAT amalgamate și, respectiv, data validării mandatului de primar al UAT amalgamate. Consiliile locale și primarii celorlalte UAT care au fost comasate în baza deciziilor privind amalgamarea voluntară își exercită mandatul până la data intrării în vigoare a legii corespunzătoare pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova”. Conform art. 178 alin. (1) lit. d) din Codul electoral nr. 325/2022, alegerile noi au loc dacă a avut loc o reorganizare administrativ-teritorială și în unitățile administrativ-teritoriale nou-formate este necesară alegerea autorităților administrației publice locale (consiliilor, primarilor)”. În contextul prevederilor legale citate, organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi în unitățile administrativ-teritoriale amalgamate presupune cheltuieli pentru asigurarea activității organelor electorale inferioare care vor fi constituite (2 consilii electorale de circumscripție de nivelul întâi și 13 birouri electorale ale secțiilor de votare) și remunerarea funcționarilor electorali	
--	--	---	--

		din componența acestora, precum și cheltuieli ale Comisiei pentru serviciile de asigurare a accesului la internet, serviciile de transport date și achiziționarea documentelor electorale și a buletinelor de vot în sumă totală estimată de 1504,44 mii lei. Pentru desfășurarea alegerilor locale noi din anul 2025, Comisia a aprobat un buget de 1070,9 mii lei. În Legea bugetului de stat pentru anul 2025, Comisiei i-a fost alocată suma de 9000,0 mii lei, adică cu un deficit de 2070,9 mii lei. Având în vedere insuficiența mijloacelor financiare ale Comisiei alocate pentru organizarea și desfășurarea alegerilor locale noi, executarea efectelor amalgamării prin organizarea și desfășurarea alegerilor noi necesită alocarea suplimentară a sumei de 3575,34 mii lei.	
6.	Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>(scr. nr.176 din 11.06.2025)</i>	Se susține promovarea proiectului.	
7.	Ministerul Justiției <i>(scr. nr.04/1-5540 din 12.06.2025)</i>	Potrivit notei de fundamentare, obiectivul principal al proiectului constă în modificarea organizării administrativ teritoriale a Republicii Moldova și formalizarea legală a noilor unități administrativ-teritoriale formate ca rezultat al amalgamării voluntare, și anume: -orașul Leova cu localitățile din componența acestuia - satul Sîrma, satul Sărata-Răzeși și satul Tochile-Răducani din raionul Leova;	

		- comuna Călinești cu localitățile din componența acesteia - comuna Chetriș și satul Hîncești, raionul Fălești. Art. 11 alin. (5) și (7) din Legea nr. 225/2023 conferă Cancelariei de Stat atribuția privind elaborarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 764/2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova și, respectiv, prezentarea acestuia Guvernului spre aprobare. Din considerentele enunțate, obiecții de ordin conceptual nu avem de formulat. Totodată, pentru îmbunătățirea textului proiectului, la forma actuală se vor reține următoarele aspecte. La Art. I, pozițiile „Chetriș”, „Hîncești”, „Sărata-Răzeși”, „Sîrma” și „Tochile- Răducani” a căror excludere se propune, se vor reda exact cum sunt prevăzute în Anexa nr. 3 la Legea nr. 764/2021. Suplimentar, la expunerea în redacție nouă a subcompartimentul „Orașe” de la compartimentul „Raionul Leova”, autorul a omis poziția „Iargara/ Meșeni”. Respectiv, se va revizui redacția propusă.	Se acceptă. Proiect modificat.
8.	Centrul Național Anticorupție (scr. nr.06/2/10054 din 13.06.2025)	Proiectul legii pentru modificarea anexei nr.3 din Legea nr. 764/ 2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova a fost elaborat de către Cancelaria de Stat, în scopul înregistrării rezultatelor a două procese de amalgamare voluntară a unităților administrativ-teritoriale. În cadrul procesului de elaborare au fost respectate prevederile legale cu privire la transparența în procesul decizional și proiectul corespunde normelor de tehnică legislativă. Proiectul corespunde interesului public general, deoarece va contribui la consolidarea capacității	

		administrative a autorităților administrației publice locale și de prestare a unor servicii publice de calitate și accesibile populației.	
--	--	---	--